

a szerepben meg fog bukni. De ugyanezt tartják akkor is, ha a színész szerepét más ejti le. Érdekes babona az is, hogy a színházban nem szabad a »*Mért oly borús*«, a színész-temetések alkalmával énekelt gyászdalt énekelni, mert az halált jelent. Ha a kórlista a maszkirozáshoz használt tükröt eltöri, akkor 7 évig tovább is kórlista marad. Vidéki színházaknál szokásos babona, hogy a színlaphordónak a színlapokat az ágyra tennie nem szabad, mert akkor nem lesz közönség. A legtöbb babonát azonban a darabok előadásával kapcsolatban találjuk. Azt tartják, hogy ha a próbák alatt veszekednek (színészek egymással, rendezővel, igazgatóval, igazgató a rendezővel, vagy a szerzővel), akkor nagy sikere lesz a darabnak. Legérdekesebb talán az a babona, hogy ha a darab próbák alatt tetszik a színészeknek, akkor a darab nem fog tetszeni a közönségnek.

Babos Károly, sugó. 1857-ben lépett színpályára. 1865—66-ban *Kolozsvárott*, 1871—73-ban a Nemzeti Színházban működött. Fordítása: *Gerolsteini nagyhercegnő*, Offenbach operettje. Bem. 1867. okt. 11-én, Budai Népszínházban.

Bábszínház. A bábszínház a színpadi ábrázolásnak legrégibb formája, amely abban áll, hogy a drámai cselekményt dróton vagy fonálon rángatott, vagy pedig mechanikai készülékkel fölszerelt bábok melik, a szöveget pedig színészek, néha pedig hasbeszélők mondják. A bábjátékot marionett-színháznak is nevezik és pedig azért, mert a régi misztérium-játékokban Mária alakja is szerepelt és a kis Máriákat nevezték az olaszok és a franciák *Marionette*-nek. Ezeknek az ősrégi bábszínházaknak az emléke a betlehemes játék. Magyarországon ismertek voltak a bábszínházak; a magyar bábjátéknak alakjai *Paprika Jancsi* és *Vitéz László*, Goethe följegyzi emlékirataiban, hogy a Faust-témát legelőször egy frankfurti bábjátékban látta és a *Faust-bábjáték* évszázadokon át népszerű volt a német közönség előtt. 1914. május 20-án *Orbók Lóránd* rendezett bábszínházi előadást az Iparművészeti Múzeumban, majd három év múlva, 1917. máj. 15-én *Rónai Dezső* fényképész a Bel-

városi Színházban tett bábszínházzal kísérletet. 1923. júl. 5-én a gyermekügyi kiállításon *Blattner Géza* vezetése mellett tartottak bábszínházi előadást. (V. ö. *Betlehemesek játéka*. — *Paprika Jancsi*. — *Vitéz László*.)

Bach Albert, magyar származású operaénekes; énektanulmányait Bécsben, *Marchesi* asszonynál és Olaszországban végezte. Milanóban lépett fel először az *Aida*-ban. 1883. júl. 12-én a M. kir. Operaházban vendégszerepelt a *Zsidónő Brogni* szerepében.

Bach-korszak alatt a cseh hivatalnokoknak beleszólási joguk volt a színházak vezetésébe is. Ők voltak azok, akik a »*neki nemtetsző*« szövegrészt egyszerűen kihúzták a *súgókönyvekből*. Előadás alatt szigorúan ellenőrizték, hogy a színészek betartják-e intézkedéseiket; azt is figyelték, hogy mi volt az a szó, az a kitétel, ami tapsra ragadta a közönséget. A magyar színészek azonban elmondták a kihúzott részeket súgó nélkül, elstilizálva, egy-egy gesztussal, mimikával kifejezve a betiltott, illetve kihúzott részeket. A magyar közönség az abszolutizmus alatt megtanult a színészek némajátékából az eredeti szövegre következtetni. A közönség rendületlenül kitartott a színészek mellett és ragaszkodásában még azt is megtette, hogy ha Bach hivatalnokai valamelyik rebellis színészt lecsuktak, a közönség eljárt a színész érdekében és ha lehetett, kiszabadította fogságából. A hivatalnokok még az öltözködést is figyelték. Felsőbb rendeletre minden előadás előtt előbb az osztrák néphimnust kellett énekelni. — 1850. nov. 25-én Bach miniszter rendeletet adott ki »Theaterordnung« c. alatt.

Bácsalmás (Bácsm.). Az 1928—29-ik évben *Solti Ernő* színigazgató színikerületéhez tartozik.

Bács Károly · id. (martonfalvi), színész. Atyja B. András, a nagyenyedi ref. kollégium inspektora. — Jogot végzett, 1831. júl. 25-én lett színész. 1840-ben színigazgató. 1860-ban a torontálmegyei Zsombolyára ő visz először magyar tár-